

Kurtafüli egyszerre abbahagyja a hortyogást. Orra összerándódik és végül hatalmasat prüszkent.

„Itt a baj! — ijedezik Haj Va. — Most bizonyosan fölébred!”

De Kurtafüli megőrli orrát kezefejével, azután másik oldalára fordul és újból horkolni kezd. Haj Va megkönnyebbülten fellélekzik, nagy kő esett le a szívéből. Könnyedén átugrik Kurtafülin, azután még egy másik japán is. Szempillantás alatt ott terem az ajtóban.

Az őt még mindig alszik, fejét mellére ejtve. Haj Va igazán nem bánja ezt. Ovalosan keresztülép az őt kinyújtott lábán. Máris kint van a falu utcáján.

— Ki az? — hallatszik az őrszem kiáltása.

— „A lovakat nézem meg!” — válaszolt Haj Va érdes hangon és maga is elcsodálkozik, hogy milyen jól sikerült ez.

Az őrszem továbbmegy Haj Va pedig a karámból közeledik, mintha valóban a lovakkal foglalkozna.

Csak hogy nem eledjék a lovakat. Egy ugrással átveti magát a vászfalon és a juhok közé kerül.

Haj Va felismerik juhait, vidám bógatással közelednek hozzá és hideg crrakkal bökdösik a kezét. Látszik, hogy kiéheztek, hiszen senki sem etette meg őket.

Csak hogy Haj Va nem bánja most a juhokat. Egyedül az öreg merinőt öleli át és egy gyors modulattal kúzza a gyapjú alól a kakasstollas levelet.

Halkon csilingelni kezd a csengő az öreg merinői nyakán. Haj Va észmorodzik a hangok hallatára. „Jaj, juhaim! juhaim! Hat évig lépkedtem mögöttetek, hat évig vigyáztam rátok, ma pedig...” Ekkor egyszerre meghallja a harmadik kakas harsány kukorékolását. A fehér japán zászló, közepén a vérvörös folttal, élesen kirajzolódik már a kunyhó tetején.

Haj Va zsebébe rejti a levelet, nem néz se jobbra, se balra, egyenesen a hágó felé szalad. Nincs az messze innen; a falu fölé emelkedő hegyen húzódik végig.

VIII.

A FEHÉR ZASZLÓCSKA

A hágótól nem messze, a keresztútnál kicsiny sziklafal emelkedik. Haj Va fut, ahogy csak lába bírja. Már ott is van a sziklafalnál. Innen aztán igazán nincs messze a hágó, csak hogy Haj Va lába hirtelen magától földbe gyökerezik. Valaki klabálni kezd vele szemben.

Haj Va sehogysem érti mit kiáltanak neki. Tágra nyitja szemét, úgy néz előre... Hogy kerülhetne el eddig ez a figyelem! Hiszen a hágó tetején is fehér zászlócska lobog! Valaki integet a zászlócskával, hol a feje fölé emeli, hol oldalra mutat vele. A hágón kiabál valamit ez az ember.

Bizonyos, hogy ez is „ördög”! De mi van vele? A japán már nem lobogtatja a zászlócskát. Felemeli a puskáját és egyenesen Haj Va-ra szegezi.

De Haj Va nem szalad el. Ki tudja hány japán rejtőzik itt még a hegyekben! Ha egyik külső a puskáját a többiek is előugranak.

Haj Va hamarosan levett fehér ingét és lobogtatni kezdi, mindenben a japánt utánozva: hol a feje felett lengeti, hol oldalra mutat vele.

A japán erre leereszti fegyverét, újból a zászlócskát lobogtatja és valamit kiabál, mintha azt mondaná: „jól van; hiszen te is a miénk közül való vagy! Bocsáss meg, tévedtem. Azt hittem, hogy te a Nyolcadik Hadsereg felderítője vagy, de most már tudok mindent. Eredj tovább békességgel.”

Elmult a veszély! Haj Va tovább is integet az ingével és lassan a sziklafalhoz ér. Körüljárja a azt, azután újra szaladni kezd, ahogyan csak lába bírja.

(Folytatjuk)

Kislimpiász a XIV. kerületben

Nagy sürgés-forgásnak lehetett tanúja, aki október 7-én a XIV. kerületi Lokomotív-sportpálya közelében járt. Itt rendezték meg a kerület valamennyi úttörőcsapata részvételével a kislimpiászt. Olimpikonjaink közül is többen eljöttek erre a versenyre. A pajtások viharos tapssal üdvözölték Korondi Margitot, Szőke Kátót, Szondi Istvánt, Gyarmati Olgát és Gulyás Károlynét, a magyar sport büszkeségeit.

A sportinduló hangjára kibontott olimpiai zászlókkal az élen megkezdődött az ünnepélyes felvonulás. Az úttörő pajtások fogadalmat tettek, hogy fegyelmelzen, erejükhez mérten sportolnak. Az eredmények bizonyítják; hűek maradtak fogadalmukhoz.

A százméteres síkfutás résztvevői már a rajthoz készülődtek, amikor Korondi Margit tornászajnokunk szavai csendültek a mikrofonba: „Engedjétek meg, hogy szeretettel üdvözöljelek benneteket az olimpiai versenyzők nevében...” Korondi elvtársnő elmondta az úttörőknek, hogy nem volt egyszerű és könnyű a győzelem. Hosszú és sokszor fáradságos munka előzte meg. „Helsinkiben — mondotta — nagyon nagy mezőny volt, de mi szorgalmasan és kitartóan gyakoroltunk. Nem féltünk, és megszületett a győzelem. Azt szeretném, ha a következő olimpia győztesei közületek kerülnének ki.” Erről beszélt Gyarmati Olga is, aki piros melegítőben járkált a pajtások között és taníttatta őket, hogyan kell ollózni, rajtolni és hogy futás közben ne oldalt csapkodjanak, hanem könnyökkel szorosan a test mellett előre és fölfelé lendítsék karjukat. Neszmélyi pajtással, a 200 m-es síkfutás győztesével megbeszélte azt is, hogy rendszeresen segít neki a sportban. Egy pajtás kis jegyzet-

füzete a címét is beírta. A boldog füzettulajdonost rövidesen olyan tömeg vette körül, hogy alig győzött válaszolgatni a kíváncsikkodóknak, csak akkor rebbentek szét, amikor a nézőtérrel újabb tapsvihar hallatszott. A súlydobás győztesének adták át az érmeiket. (Képünk is ezt a jelenetet ábrázolja.) Első Zathureczki László a Telepes-utcai fiúiskola csapattanácselnöke, 11 méter 11 centiméteres eredménnyel. Zathureczki pajtás kitűnő tanuló és idén sem volt még ötösnél rosszabb felelete. Győzelme és példája bizonyítja, a sport nem hátráltatja, hanem elősegíti a tanulást.

Az iskolák összesített pontversenye alapján a lányoknál a Május 1-üti iskola nyerte el a XIV. kerületi MNDSZ vándorzászlaját és egy röplabda-felszerelést. A fiúiskolák közül az Egressi-út 69 vitte el az első díjat: a kerületi DISZ vándorserleget és a football-felszerelést.

Zathureczki László a győzelmi emelvényen

A TUDOMÁNYOS „JOSLÁS” DIADALA: az aggteleki Béke-barlang

Rejtélyes szakadékok sorait figyelték már régóta az aggteleki Szomorhegy lábánál. A legnagyobb felhőszakadások idején sem torlódik itt össze a hegyekről lezúduló vízáradat, azonnal elnyelik ezek a mélyedések. Ugy is hívják őket: víznyelők. De hogy hová lesz belőlük a víz, nem tudta senki megmondani.

Jakucs László, fiatal geológusunk, nemrég könyvet írt az aggteleki cseppkőbarlangról és ebben tudományos előrelátással arra a következtetésre jutott, hogy a környéken még hatalmas barlangrendszernek kell lennie. Arra gondolt, hogy a víznyelők a még ismeretlen barlangok nyomára vezethetnek. Ezért zöld festékekkel megszínezte ott a tájat és kutató társával figyelte a környék forrásait.

hol tűnik majd elő zölden a víz. Nagy volt az örömk, amikor felfedezték, hogy a Komlós-forrás vize zöld színben tündökölt! Az új, ismeretlen barlangrendszer tehát a szomorhegyi víznyelők és a Komlós-forrás között kereszthet.

Elindultak hát a felfedező útra. Kibontották az egyik víznyelőt. Agyagos, sziklás törmelék között vezetett az út egy darabig, aztán eltűnt. A soknapos, fáradságos munka hiábavalónak látszott. De nem csüggedtek. Kibontották két másik víznyelőt. Ezeket át omladékos sziklák között szűk üregbe, majd tágasabb térségbe jutottak. Innen nyolcszögletes kúrtól leereszkedve valóban barlangüreg bejáratához értek.

Vidáman haladtak tovább.

A keskeny út csakhamar kiszélesedett és földalatti patak öntötte el. Ennek vize szállította hát a zöld festéket a

víznyelőktől a Komlós-forrásig! Ezt kell követniük.

A patak combig érő vízében vágtak neki a további útnak. Néhány kilométer után azonban sziklagát hajolt a patak medréhez, sok helyen lenyúlt a víz színe alá. Itt még hasoncsúszva sem haladhattak tovább. Visszafordultak, de a következő napon új haditervevel indultak el ismét: a torlasz-szikla fölött hatoltak át. És aztán hat-hét méteres ereszkedés után újra eléjük került a csobogó patak, karbidlámpájuk fénye pedig most már hatalmas

barlangjáratokat világított meg.

Villámsebességgel futott a hír: megvan a „megjósolt” barlang! Jakucs László Béke-barlangnak nevezte el és első dolga volt, hogy Rákosi elvtársat — akihez minden nagy örömmel elsőnek fordulunk — táviratban értesítse a felfedezésről.

Hatalmas és gyönyörű az aggteleki Béke-barlang! Szinte teljesen elborítja a szebbnél-szebb cseppkövek. Színesek, élénk narancsvöröstől tompa barnászörösig, szürkéig. Legszebbek és leggyakoribbak a makulátlan hófehér képződmények. A járatok hosszát 7—8 kilométerre becsülik. Így is óriási, de ha valahol összeköttetésben áll a régi barlanggal, akkor a világon az első helyet foglalja el.

Világviszonylatban eddig egyedülálló, hogy egy hatalmas barlangrendszer helyét, fekvését előre kimutatták és a tudományos elmélet alapján valóban fel is tárták. A kutatásnak ez a módszere új a barlangkutatás történetében.

Ez az izgalmas feladat háttérrel telkeskedéssel ragadta magával a kutatók táborát. Kik voltak ezek? Legtöbben a környéken dolgozó parasztok közül kerültek ki és nem egy határozta el, hogy a kutatás

befejeztével bányász lesz. Jöttek turisták, barlangmászók, középiskolások diákok, egyetemisták, tanárok. Feltárási munkájuk résztvevői csaknem valamennyi „barlangos” szakember.

Új természeti kincsünk, az aggteleki Béke-barlang, a mi szocialista tudósnak felkészültségét, hazafias lelkességét dicseri. Felfedezésének tudományos értéke azért is olyan nagy, mert Jakucs módszerével jobban megismerjük a karsztvizek törvényszerűségeit. Ez pedig sok nagyvívás és ipartelep ivóvízellátását segít megoldani.

Vértess László cikke nyomán

PAJTÁS

A DISZ Központi Vezetőség lapja úttörők és iskolások számára

Szerkesztőség:

Budapest, V. Ságvári-tér 1. Telefonszám: 126-974.

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó-vállalat

Bp., VIII. Gyulai Pál-utca 14. Telefonszám: 141-422

Előfizetési díj 1 óra 120, negyedévre 3.60, félévre 7.20, egész évre 14.40 Ft. Egyéni előfizetést felvezet a Posta Központi Hírlapkiadó, Budapest, V. József Nádor-tér 1. Telefonszám: 180-450.

Postatakarékpénztári csekk-számla száma: 52.512.

Székely László, József körút 5. Felső vezető: Kulcsár Mihály.

PAJTÁS AZ ŐRSBEN

Őrsi megbeszélésre javasoljuk ezen a héten: „Hatalmas erő forrása”, „Jól dolgozik a zombai csapatgárda” és „Érdekesebb, mint a mese” című cikkeinket.

A megbeszélések eredményéről értesítések a szerkesztőséget is. Irjátok meg, mit tudtatok jól felhasználni a „Pajtás”-ból a csapat életében, küldjétek el nekünk bírálattalokat is az egyes cikkekről.

Pajtások! Október 18-án mindenütt megkezdődnek a természettudományos előadások. Az első előadáson az erdei növények életével ismerkedtek meg. Segítségét kaptok itt az őszi meggyűjtéshez is.